

Arvoisat Tienviittoa tulevaisuuteen – ikäperheseminaarin osallistujat ja kuulijat

Itsenäisyys on jotain hyvin konkreettista. Se tarkoittaa meille mm. vapauksia ja oikeuksia sekä myös velvollisuuksia. Suomen perustuslaista löytyvät meille kaikille niin tutut perusoikeudet. Oikeudet, jotka ohjaavat meitä ja ovat suurelle osalle meistä itsestään selvyyksiä.

Suomen perustuslain mukaan meistä ketään ei saa asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Tämä on yhdenvertaisuutta. Itsenäisyyden menettäminen merkitsee henkilökohtaisen vapauden menettämistä. Se tarkoittaa elämänoikeuden menettämistä.

Pidämme itsestään selvyytenä, että meillä on vapaus liikkua, mennä, tulla kuten haluamme ja tehdä valintoja, kuten, missä haluamme asua ja kenen kanssa.

Samoin myös vammaisilla nuorilla ja aikuisilla tulee olla yhtäläinen oikeus koulutukseen, työhön, asumiseen ja elämisen arvoiseen elämään. Yksi itsenäisyyteen ja itsenäistymiseen kuuluva asia on omaan kotiin muuttaminen. Vasta kun tiedämme, miten toinen haluaa elää, voimme tukea häntä hänen elämässään oikealla tavalla. Siksi asiasta tulee puhua. Tulee kysyä, mitä sinä haluat? Milloin haluat muuttaa omaan kotiin? Millaisessa asunnossa tai kenen kanssa haluat asua? Miten haluat sisustaa kotisi? Meillä pitää olla myös herkkyyttä, ei ainoastaan kuunnella vaan myös oikeasti kuulla vastaus ja kunnioittaa sekä hyväksyä se.

Vammaisen henkilön itsenäistyminen herättää läheisissä aina paljon erilaisia tunteita. Pelkoa siitä miten kaikki sujuu, entä jos sattuu jotain, entä jos jää yksin. Näitä tunteita ei myöskään pidä lakaista maton alle ja siinä on toinen syy, miksi asiasta tulee puhua. Elämässä on aina riskejä ja voisi kärjistäen sanoa, että niihinkin meillä kaikilla on oikeus. Meillä kaikilla on myös oikeus yrittää, oikeus erehtyä ja epäonnistua, oikeus

ottaa askel taaksepäin ja oikeus yrittää uudelleen. Jos ei yritä, voi olla että jotain ainutlaatuista jää kokematta, elämä jää elämättä. Jää pois se ilo, mitä itsenäisyys, onnistuminen, vapaus ja oma koti tuovat mukanaan.

Vammaisen henkilön itsenäistyminen mietityttää myös työntekijöitä ja siinä on jo kolmas syy, miksi asiasta tulee puhua. Miten tukea itsenäistyvää nuorta tai nuorta aikuista ja miten samaan aikaan pyrkiä lieventämään vanhemman tai läheisen huolta nuoren selviytymisestä? Työssämme vammaispalveluissa olemme nähneet miten ihminen voi elää täysipainoista elämää vammastaan huolimatta. Onni ja ilo lähtevät tavallisista pienistä arjen asioista. Vammaisen henkilön täysipainoisen elämän saavuttamiseksi tulee meidän kaikkien; järjestöjen, kuntien ja vammaisen henkilön lähipiirin työskennellä yhdessä jotta perustuslain oikeudet ja vapaudet toteutuvat kaikille.

Vammaispalvelujen tehtävä on tuottaa palveluja jotka auttavat vammaista arjessa sekä turvata vammaisten henkilöiden oikeuksia tasavertaiseen elämään. Meillä tulee olla riittävästi palveluja, joilla pystytään ehkäisemään yksin asuvien yksinäisyyttä kuitenkin samalla kunnioittaen sitä, että myös vammaisella henkilöllä on oikeus olla yksin niin hänen halutessaan. Oma koti on jokaisen yksityisaluetta. Kotiin tuotettavien palveluiden merkitys kasvaa suuresti samalla kun toteutamme valtakunnallista asumisohjelmaa ja muutamme asumisen rakenteita.

Tämän seminaaripäivän tarkoituksena on nostaa esiin ja herättää ajatuksia siitä, kuinka tärkeää vammaiselle henkilölle on elää itsenäistä ja oman näköistä elämää. Yhteinen tehtävämme on tukea vammaista nuorta tai aikuista kohti omaa elämää, aikuisuutta ja tulevaisuuden suunnittelua. Näihin meillä kaikilla on oikeus.

Tähän kaikkeen tarvitsemme yhteistyökumppaneiksi teitä kaikkia ja erityisesti myös vammaisen henkilön lähipiiriä. Tarvitsemme tähän työhön paljon rohkeutta ja avarakatseisuutta mutta myös jaettava huolenpitoa.

On hienoa, että tällainen päivä on järjestetty tänään täällä
Lappeenrannassa.

Toivon omasta puolestani, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden
vammaispalveluiden sekä koko Eksoten puolesta teille antoisaa
seminaaripäivää.